

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-21744920

Konu : Soru Önergeleri (7/38163)

7/38163
GK 80

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.01.2026 tarihli ve 1772531 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Kezban KONUKÇU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/38163 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/38163 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 7AAE7C6C-E587-4B76-B7BD-2B590416FEC9

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK
Sosyal Çalışmacı
Telefon No:(312) 705 73 30

**İstanbul Milletvekili Sayın Kezban KONUKÇU'ya Ait 7/38163 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni**

Ülkemizin yaşlanma alanındaki temel yaklaşımı; yaşlı bireylerin aileleri ve yakınlarıyla birlikte, bulundukları çevrede, aktif ve sağlıklı yaşlanma çerçevesinde yaşlanma sürecini geçirmelerini sağlamaktır. Bu doğrultuda politika ve stratejilerin belirlenmesi, sosyal hizmet faaliyetlerinin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi için gerekli çalışmalar hak temelli bakış açısıyla, farklı yaşlı profillerinin farklı ihtiyaçları gözetilerek birey odaklı olarak yürütülmektedir. Bakım ihtiyacı olan yaşlılara kurumsal bakımın yanı sıra, evde bakım yardımı ve gündüzlü bakım hizmetleri gibi toplum temelli bakım hizmetleri bütünleşik olarak sunulmaktadır. Bu kapsamda; yaşlı kişileri huzurlu bir ortamda korumak, bakmak ve bu kişilerin sosyal ve psikolojik gereksinimlerini karşılamak amacı ile kurulan Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerimizde ilgili yönetmelik doğrultusunda hizmet verilmektedir.

Bununla birlikte Bakanlığımızca Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yönelik başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli ve yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bu kapsamda Bakanlığımızca 2022 sayılı Kanun kapsamında sosyal güvencesi olmayan ve aylık bağlanacak kişinin kendisi ve eşi dikkate alınmak suretiyle kişi başına düşen aylık geliri net asgari ücretin 1/3'ünden az olan 65 yaş üstü vatandaşlarımıza Yaşlı Aylığı bağlanmaktadır.

Ayrıca 2022 sayılı Kanun kapsamında aylık alan vatandaşlarımız Elektrik Tüketim Desteği programından da faydalandırılmaktadır.

Öte yandan, yaşlı ve engelli vatandaşlarımızın; ev temizliği ve kişisel bakımları gibi zaruri ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik Ulusal Vefa Programı yürütülmektedir. Program kapsamında ihtiyaç sahibi olup kişisel bakımlarını ve zaruri ihtiyaçlarını karşılayamayan yaşlı ve engelli vatandaşlarımız, ağır kronik hastalığı nedeniyle kendi öz bakımını yerine getiremeyen vatandaşlarımız ve 60 yaş üstü vatandaşlarımız ikamet ettikleri evlerinde program kapsamındaki hizmetlerden faydalandırılmaktadır. Böylece Ulusal Vefa Programımız aracılığıyla engelli ve yaşlı vatandaşlarımızın kişisel bakım, ev temizliği ve market alışverişi gibi temel ihtiyaçlarını karşılamaları sağlanmaktadır.

Ayrıca, evsiz vatandaşlarımız için 2016 yılından beri Evsizlere Konaklama Projesi yürütülmektedir. Bu kapsamda; Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulu'nun 21.12.2016 tarihli ve 5 sayılı İlke Kararı doğrultusunda, SYD Vakıfları tarafından evsiz, mekânsız ve kimsesiz kişilerin tespiti yapılmakta ve bu kişilerin barınma ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Söz konusu kişilerin sosyal hizmetlere erişimi, SYD Vakıfları tarafından arz odaklı bir yaklaşımla gerçekleştirilen tespit çalışmaları aracılığıyla sağlanmaktadır. Tespit edilen kişiler, ihtiyaç durumlarına göre sosyal yardım programları ile sosyal hizmet modellerine yönlendirilmektedir. Ayrıca düşük gelirli vatandaşların barınma ihtiyacına yönelik, ülkemiz genelinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulu'nun 21.12.2016 tarihli ve 5 sayılı İlke Kararı kapsamında yürütülen çalışmalar da bulunmaktadır.

Bu kapsamda evsiz, mekânsız ve kimsesiz kişilerin tespiti yapılmakta, öncelikle kamu kurumlarına ait misafirhanelerde barındırılmaları sağlanmakta; bu imkânın bulunmaması hâlinde pansiyon, otel ve benzeri yerlerde konaklamaları temin edilmekte veya bu kişilerin kışı geçirebilmeleri amacıyla uygun mekânlar tahsis edilmektedir. Ayrıca, konaklayan kişilerin temizlik, sağlık, temel gıda, giyim ve diğer ihtiyaçları karşılanmakta; valilikler, kaymakamlıklar ve il müdürlükleri ile iş birliği içerisinde süreç yürütülmektedir.

Öte yandan oluşan giderler öncelikle vakıf imkânları çerçevesinde karşılanmakta, imkânların yetersiz kalması hâlinde ise Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Bilgi Sistemi üzerinden “Evsizlere Konaklama Projesi” kapsamında Bakanlığımız Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğünden kaynak talebinde bulunulmakta ve barınma ihtiyacı bulunan kişiler, SYD Vakıfları tarafından arz odaklı bir yaklaşımla tespit edilmekte; telafisi güç durumların önlenmesi amacıyla proaktif bir tutumla Evsizlere Konaklama Projesi yürütülmektedir.

Ulus'ta bazı otellerde konaklayan yaşlı bireylere ilişkin haberlerin ardından konu Bakanlığımızca ivedilikle değerlendirilmiş, ilgili birimler tarafından söz konusu kişilerle görüşmeler gerçekleştirilerek sosyal inceleme yapılmıştır. Yapılan incelemelerde, yaşlı bireylerin kendilerine sunulan huzurevlerinde kalma teklifini kabul etmedikleri anlaşılmıştır.

Bakanlık olarak bakım ve barınma ihtiyacı olan 70 yaş üstü bireylere, farklı yaş profillerine göre ortaya çıkan gereksinimlere yönelik tasarlanan hizmet sunumlarıyla yaşlılık dönemlerini itibarlı, onurlu ve güven içerisinde geçirebilmeleri için bakım ve rehabilitasyon hizmetleri sunulmaktadır. Bakım hizmetlerimizi sunarken sosyal devlet perspektifi ile düşük ücretler uygulanmakta ya da koşullara bağlı olarak ücretsiz bakım hizmeti sunulmaktadır. Ekonomik durumu iyi olan ancak sosyal yönden yoksunluk içinde bulunan yaşlı bireyler hizmetlerimizden uygun ücretlerle yararlanırken ekonomik ve sosyal yönden yoksunluk içinde bulunan yaşlı bireyler ile 1005 sayılı Kanun gereği İstiklal Madalyası verilen yaşlı bireyler ücretsiz olarak faydalanabilmektedir. Geliri olmayan ve kuruluşlarda ücretsiz kalan yaşlılarımıza Bakanlığımız bütçesinden harçlık verilmektedir.

Bakanlığımıza bağlı Huzurevi ve Huzurevi Yaşlı Bakım Rehabilitasyon Merkezlerinde ilgili mevzuat gereğince, sosyal inceleme raporu dayanak alınarak; kanunen bakmakla yükümlü kimsesi olmayan, sosyal güvenlik kuruluşlarından emekli, dul ve yetim aylığı almayan, yapılacak araştırmalar sonucunda adına kayıtlı menkul ve gayrimenkulü bulunmadığı ya da adına kayıtlı gayrimenkulü olup da, sağladığı gelirle yaşamını sürdüremeyeceğinin saptanması sonucunda yoksulluk belgesi düzenlenen yaşlılar ile kanunen bakmakla yükümlü kimsesi olup da, yükümlülerin ekonomik gücünün yeterli olmadığı saptanan yaşlılar ücretsiz olarak kurum bakımı hizmetinden yararlandırılmaktadır.

Asgari ücretin 1/3'ünden az geliri olanlar kuruluştan ücretsiz faydalandırılmaktadır. Bu kapsamda Bakanlığımıza bağlı hizmet veren Huzurevi ve Huzurevi Yaşlı Bakım Rehabilitasyon Merkezlerimizde hizmet alan yaşlıların %30'u kurum bakım hizmetinden ücretsiz faydalanmaktadır. Yaşlı bakım kuruluşlarımızda barınma, bireysel öz bakım, sağlık, sosyal destek-danışmanlık, psikolojik destek-danışmanlık, rehabilitasyon, sosyal aktivite, beslenme, temizlik gibi hizmetler sunulmaktadır.

Yaşlı bireylere yönelik Aktif Yaşam Merkezleri'nde yürütülen faaliyetler ile evde yalnız veya ailesi ile yaşamlarını sürdüren yaşlı bireylerin ihtiyaçlarının gözetilerek yaşamlarının kolaylaştırılması, kendi imkânları ile karşılamakta güçlük çektikleri konularda yardımcı olarak günlük yaşam faaliyetlerine destek sunulması, sosyal ilişkilerinin zenginleştirilerek yaşam kalitelerinin artırılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda; Aktif Yaşam Merkezleri ile geleneksel

aile yapısının güçlendirilmesi, yaşlıların toplumsal hayata aktif katılımı ve psiko-sosyal açıdan daha sağlıklı olmaları ile kurumsal bakıma olan ihtiyacın azaltılarak/ geciktirilerek ailelerin de istihdama katılımlarının artırılması amaçlanmaktadır.

Yaşlı vatandaşlarımıza yönelik evde bakım, evde destek ve gündüzlü bakım hizmetlerinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi amacıyla Yaşlı Destek Programı (YADES) 2016 yılında başlatılmıştır. Türkiye geneli uygulanan YADES programı, tüm belediyelerin yaşlı bireylere yönelik sundukları hizmetleri çeşitlendirip projelendirmesi ve yapılan değerlendirme neticesinde uygun görülen projelerin Bakanlığımızca desteklenmesi temeline dayanmaktadır. Bu doğrultuda evde bakım hizmetinin yaygınlaştırılmasına destek sunulmaktadır.

Bütünleşik Bakım Hizmetleri Modeli kapsamında yaşlı bireylerin aileleri yanında bakım hizmeti almalarını sağlamak üzere Evde Bakım Yardımına öncelik verilmektedir.

2026 Mayıs ayı itibarıyla Darülaceze Başkanlığı da dahil olmak üzere Bakanlığımıza bağlı 178 resmi huzurevinde 15.263 yaşlımıza; 18 Diğer Kamu Kuruluşlarına ait 1.182 yaşlımıza hizmet verilmektedir. 2026 Mayıs ayı itibarıyla sayısı 290'a ulaşan özel huzurevlerinden hizmet alan yaşlı sayısı 13.834'dür. Kamu ve özel sektör dahil olmak üzere 30.279 yaşlı birey huzurevlerinden hizmet almaktadır.

Diğer taraftan Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik kapsamında şiddete uğrayan ya da uğrama tehlikesi bulunan tüm kadınlar ve beraberindeki çocukları hiçbir ayırım yapılmaksızın konukevi hizmetinden faydalanabilmektedir. Kadın konukevlerinde mesleki çalışmalar ve değerlendirmelerle birlikte kadın ve çocuklara doğrudan ya da ilgili kuruluşlara yönlendirmek suretiyle barınma, psiko-sosyal destek, hukuki destek, tıbbi destek, mesleki destek, eğitim desteği, çocukları için kreş, rehberlik ve yönlendirme vb. alanlarda hizmetler sunulmaktadır. Ayrıca, kadın konukevi hizmetlerinden yararlanan, geliri bulunmayan ve hakkında 6284 sayılı Kanun kapsamında geçici maddi yardım yapılmasına karar verilmeyen kadınlara ve beraberindeki çocuklara, ekonomik güçlenme sürecine katkı sağlamak ve bu dönemde ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için harçlık desteği sağlanmaktadır. Kadın konukevinden ayrılan ve sosyoekonomik durumu düşük olan kadınlara talep etmeleri ve ilgili şartları taşımaları halinde sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları aracılığıyla geçici süreyle kira yardımı sağlanabilmektedir.

Her ilde en az 1 kadın konukevi bulunmakla birlikte Türkiye genelinde toplam 151 kadın konukevi bulunmaktadır. Bakanlığımıza bağlı 112 kadın konukevinde 2.819 kapasite ile hizmet verilmekte olup 2025 yılı doluluk oranı ortalama %70-75 olarak gerçekleşmiştir.

Daha etkin ve verimli hizmet sunumunun sağlanması amacıyla illerde bulunan kadın konukevlerinin yoğunlukları dikkate alınarak, ihtiyaç duyulması halinde sunulan hizmetlerin niteliğini artırabilmek amacıyla kadın konukevi sayısının artırılması yönünde çalışmalar yapılmaktadır.

Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik kapsamında kadınların beraberinde bulunan kız çocukları ve 12 yaş altı erkek çocukları anneleriyle birlikte kadın konukevlerinden hizmet alabilmektedir. İstanbul ilinde "12 Yaş Üstü Erkek Çocuğu Olan Kadınlara Yönelik Kadın Konukevi" ihtisas kuruluş olarak hizmetlerini sürdürmektedir. İhtisaslaşmış kadın konukevlerinin sayı ve kapasitelerinin artırılmasına yönelik çalışmalarımız devam etmektedir.